

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRAVOBRANITELJICA
ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

Ev. broj: PRS 02-04/23-01

Ur. broj: 12-23-02

Zagreb, 11. siječnja 2023.

Branka Galić
brgalic@ffzg.hr
bdragon.galic@gmail.com

Predmet: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, pokretanje interdisciplinarnog diplomskog studija Rodni studiji
– *Preporuka, daje se*

Poštovana gospođo Galić,

Zahvaljujemo Vam na informaciji o pokretanju interdisciplinarnog diplomskog studija - Rodni studiji na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. To je uistinu lijepa vijest, pogotovo s obzirom na dugogodišnje nerealizirane napore za sustavnim i cjelovitim uvođenjem rodni studija u području visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Pored toga što je ravnopravnost spolova, sukladno čl. 3. Ustava Republike Hrvatske (NN 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10 i 05/14), jedna od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava, ravnopravnost spolova je u UN-ovoj Milenijskoj deklaraciji (2000.) također označena kao jedna od temeljnih vrijednosti za 21. stoljeće. Rodni studiji jedan su od mehanizama putem kojih se ravnopravnost spolova kroz visoko obrazovanje inkorporira kao jedna od temeljnih društvenih vrijednosti, što je prepoznato i u nacionalnim okvirima. Tako se, primjerice, u Nacionalnom izvješću Vlade RH o provedbi ciljeva Milenijske deklaracije (2004.) u okviru jednog od „Hrvatskih milenijskih podciljeva za promicanje ravnopravnosti spolova“ navodi „*podržavanje rodni istraživanja i ženskih studija*“.

Uvođenje ženskih/rodni studija bilo je predviđeno prvim nacionalnim strateškim dokumentom za ravnopravnost spolova - Nacionalnom politikom za promicanje ravnopravnosti spolova 2001.-2005. (NN 112/01), kao i narednom Nacionalnom politikom za promicanje ravnopravnosti spolova 2006.-2010. (NN 114/06). Pravobraniteljica je u to vrijeme davala podršku ovoj inicijativi te je pratila proces njenog uvođenja, o čemu je Hrvatski sabor izvještavala kroz svoja godišnja izvješća o radu. Međutim, predviđene mjere nisu provedene, što je pravdano autonomijom sveučilišta. Cijela inicijativa završila je tako što je 2008. godine, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje donijelo *Preporuku o uvođenju kolegija ženskih studija na preddiplomske, diplomске i poslijediplomske studije* (<https://ravnopravnost.gov.hr/vijesti/nacionalno-vijece-za-visoko-obrazovanje-usvojilo-preporuku-o-uvodjenju-kolegija-zenskih-studija-na-visokim-ucilistima/708>), a Nacionalno vijeće za znanost je 2009. godine donijelo *Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* (NN 118/09, 82/12, 32/13, 34/16, 56/22 i 119/22) kojim je u interdisciplinarna područja znanosti uvršteno polje „Rodni studiji“.

Premda su time stvoreni uvjeti za provedbu predviđenih mjera, to je ujedno označilo završetak rada na sustavnom i cjelovitom uvođenju rodni studija na nacionalnoj razini te je cijela inicijativa prepuštena pojedinačnim inicijativama na razini sveučilišta i visokih učilišta. Do danas nam je poznato da se rodne teme provlače kroz pojedinačne kolegije i neke studije koji se dijelom dotiču rodne tematike, međutim riječ je o parcijalnom pristupu koji ne uključuje cjeloviti rodni studij te se ne može označiti ispunjenjem zahtjeva iz čl. 14. st. 2. i 3. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 138/12 i 69/17) u području visokog obrazovanja.

Sukladno čl. 14. st. 2. i 3. Zakona o ravnopravnosti spolova, pitanja ravnopravnosti spolova moraju biti integralni dio svih razina obrazovanja u Hrvatskoj, uključujući visoko obrazovanje, moraju uključivati pripremu oba spola za aktivno i ravnopravno sudjelovanje na svim područjima života, promicati nediskriminacijska znanja o ženama i muškarcima, pridonositi uklanjanju neravnopravnosti spolova i rodni stereotipa u obrazovanju na svima razinama, kao i uvažavati rodne aspekte u svim obrazovnim područjima.

Zbog navedenoga smatramo da pokretanje rodni studija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ima poseban značaj te svakako pozdravljamo takvu inicijativu i dajemo joj podršku.

U odnosu na točku 3.6. Elaborata o studijskom programu Sveučilišta u Zagrebu (Obrazac 1) koji se tiče procjene zapošljivosti studenata i studentica po završetku studijskog programa, možemo reći da u Hrvatskoj postoji niz potencijalnih poslodavaca za diplomirane studente/ice rodni studija. Pored Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH i neovisnog tijela poput Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, takav profil kandidata/tkinja zasigurno bi dobro došao svim državnim, javnim i drugim institucijama, akademsko-istraživačkoj zajednici, organizacijama civilnoga društva, te medijskim kućama i portalima.

Želimo Vam puno uspjeha u prijavi Rodni studija.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- naslov
- arhiva

Preobraženska 4/I
10 000 Zagreb
Hrvatska

tel: ++385 (0)1 48 48 100
++385 (0)1 48 28 033

fax: ++385 (0)1 48 44 600
e-mail: ravnopravnost@prs.hr
<http://www.prs.hr>